

ความประทับใจในการไปเยือน ประเทศจีน

ศาสตราจารย์ประสาทน์ อวยชัย*

แม้ประเทศไทยจะมีระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งพระประมุขของชาติ และประเทศจีนหรือที่เรียกเป็นทางการว่าประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจะมีระบบการปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์ก็ตาม ระบอบการปกครองของทั้งสองประเทศซึ่งแตกต่างกันก็หาได้เป็นอุปสรรคในสัมพันธไมตรีอันดีระหว่างไทยกับจีน และความเข้าใจอันดีระหว่างชาวไทยกับชาวจีนแต่ประการใดไม่ ตรงกันข้าม ไทยกับจีนกลับมีสัมพันธไมตรีอันดีต่อกัน และชาวไทยกับชาวจีนกลับไปมาหาสู่เยี่ยมเยียนซึ่งกันและกันเป็นประจำสมดังคำกล่าวที่ว่า จีนกับไทยมิใช่อื่นไกลคือพี่น้องกันนั่นเอง และก็เป็นที่ยืนยันว่าสัมพันธภาพระหว่างไทยกับจีนจะเป็นไปอย่างกว้างขวางและรุ่งโรจน์ยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคตกาลด้วย

สมาคมมิตรภาพไทยจีนแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือผ่านทางสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย เชิญข้าพเจ้าและคณะอันได้แก่คณะศาลยุติธรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง และสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ข้าพเจ้ากับคณะดังกล่าวก็ได้ไปเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนถึง 6 ครั้ง ครั้งที่ 5 ข้าพเจ้านำคณะอาจารย์ซึ่งเป็นผู้แทนของสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่ครั้งต่อไปเยือนพยายามจะไม่ให้ซ้ำเมืองกัน ยกเว้นเมืองกวางเจาและปักกิ่งเมืองหลวงของเขาเท่านั้นที่จะต้องผ่านไปเยือนทุกครั้งตามกำหนดการที่รับแจ้งได้กำหนดไว้ เพราะเป็นเมืองผ่านและได้ไปพบผู้หลักผู้ใหญ่ของประเทศจีน

*นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ราชบัณฑิต

วัตถุประสงค์ในการไปเยือน

ในการไปเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน แต่ละครั้งก็เพื่อไปดูงานศาลยุติธรรมของจีนบ้าง ดูงาน การศึกษาชั้นอุดมศึกษาบ้าง รวมทั้งเสนอโครงการแลกเปลี่ยนให้ผู้พิพากษาและอาจารย์ไปดูงานและแลกเปลี่ยน ผู้พิพากษา อาจารย์และนักศึกษาให้ได้ไปดูงานและ ศึกษาต่อในประเทศจีนบ้าง ดูงานพัฒนาชนบท การพัฒนา อุตสาหกรรมและเกษตรกรรมตามหมู่บ้านต่าง ๆ และดู งานสังคมสงเคราะห์โดยเฉพาะการพัฒนาเยาวชนและ สวัสดิภาพสตรี สวัสดิการคนพิการและคนชรา ตลอดจน เรื่องการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจีน และที่สำคัญ ก็คือเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ไมตรีอันดีงามระหว่างประ เทศของเราทั้งสอง และการก่อให้เกิดความเข้าใจอันดี ระหว่างพี่น้องประชาชนชาวไทยกับชาวจีนทั้งสองประเทศ ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

การเดินทางไปเยือน

คณะผู้แทนศาล มหาวิทยาลัย และสภาสังคม สงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ที่ ข้าพเจ้านำไปได้รับความกรุณาร่วมมือเป็นอย่างดี จากสมาคมมิตรภาพไทยจีนแห่งประเทศไทย ให้กรรมการและเลขาธิการร่วมไปด้วยเสมอ ปกติเราออก เดินทางจากประเทศไทยโดยทางเครื่องบินของบริษัทการ บินไทย ไปลงที่เมืองกวางเจาเมืองหลวงของมณฑลกวาง ตุง หรือมิฉะนั้นก็ไปลงที่เมืองปักกิ่ง เมืองหลวงของประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีนเลยก็แล้ว โดยเราต้องเสียค่า พาทนะเดินทางเองทั้งไปและกลับ และเมื่อไปถึงประเทศ จีนแล้ว ทางรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนจะรับเป็น เจ้าภาพออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเยือนเมืองต่าง ๆ รวมทั้งค่าที่พัก และค่ายานพาหนะให้ทั้งสิ้น นอกจากนี้ การอำนวยความสะดวกโดยจัดเจ้าหน้าที่และล่ามที่พูด

ภาษาไทยได้ คณะละสองหรือสามคนเป็นอย่างน้อยให้ เป็นประจำ ติดตามเป็นล่ามให้พวกเราไปจนตลอดทาง ทั้งขาไปและขากลับ เรียกว่าเมื่อไปถึงประเทศจีนแล้ว ทางฝ่ายจีนจะคอยให้การต้อนรับคอยเอาใจใส่ดูแล อำนวยความสะดวกให้โดยตลอดในระหว่างที่พำนักอยู่ใน ประเทศของเขาทำให้ได้รับความสะดวกสบายทุกประการ

การต้อนรับและการเลี้ยงดู

ในแต่ละวันที่เจ้าหน้าที่และล่ามของสมาคมมิตร ภาพไทยจีนของจีนพาคณะคนไทยเราไปดูงานหรือ ไปเยือนสถานที่ราชการของรัฐแต่ละแห่ง จะมีเจ้าหน้าที่ ของสมาคมของเขา ซึ่งเป็นข้าราชการหรือข้าราชการแบบ ของไทย ซึ่งผู้ใหญ่และผู้ย่อยไปคอยต้อนรับ ตั้งแต่เราลง จากรถยนต์ รถไฟหรือเครื่องบินที่เขาจัดพาพวกเรา ไป คอยดูแลอำนวยความสะดวกให้เป็นประจำ บางเมือง ที่เราไปถึงเป็นเวลาค่ำคืนดึกดื่นหรือเป็นเวลาเช้าตรู่ ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ประจำเมืองนั้น ๆ ก็จะไปคอยต้อนรับ และจัดรถยานพาหนะให้เรียบร้อย และจะสมทบกำลัง จัดเจ้าหน้าที่คอยให้ความสะดวกดูแลเอาใจใส่ทุกที่มา เยือนตลอดเวลาที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของเขาทุกแห่ง ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมอย่างยิ่ง ทำให้พวกเราทั้งคณะ ได้รับความสะดวกสบายในการมาเยือนอย่างยิ่ง ซึ่งเกือบ จะเรียกว่าประเทศที่ให้การต้อนรับแขกชาวต่างประเทศที่ ดีที่มาเยี่ยมดีที่สุด ที่พูดกันอยู่เสมอคือประเทศจีน และ ประเทศไทยเท่านั้น ข้าพเจ้าเองเคยไปราชการดูงานใน ประเทศทางยุโรป อเมริกา แอฟริกา และเอเชียด้วยกันก็ ไม่เคยได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นเป็นกันเองและเต็ม ไปด้วยสันถวไมตรีอย่างที่จีนต้อนรับคนไทย และที่คน ไทยต้อนรับแขกชาวต่างประเทศมาแล้ว ซึ่งเป็นการ สมเกียรติอย่างคาดไม่ถึง

จีน มีธรรมเนียมที่แปลกอยู่อย่าง คือฝ่ายเจ้าภาพ

และเจ้าหน้าที่สมาคมมิตรภาพพิเศษสัมพันธ์ของจีนที่มาต้อนรับและคอยดูแลอาคันตุกะตลอดระยะเวลานั้น จะร่วมรับประทานอาหารเพื่อเป็นการต้อนรับเพียงในครั้งแรกที่มาถึงเมืองไหนก็เมืองนั้นเพียงครั้งเดียวเท่านั้น นอกนั้นเขาจะปล่อยให้เรารับประทานกันเอง โดยจัดอาหารอย่างดีให้รับประทานทุกมื้อ โดยเขาจะแยกไปรับประทานระหว่างพวกเขาเอง ไม่ปะปนกับเราต่อไป โดยเขาจะขอตัวอย่างสุภาพว่า จะไม่ขอรบกวน ขอให้พวกเราซึ่งเป็นอาคันตุกะได้รับประทานให้สะดวกสบาย ยกเว้นอาหารมื้อสุดท้ายที่เราจะจากไปอีกเมืองหนึ่ง พวกเขาคือเป็นฝ่ายต้อนรับและเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ของเมืองนั้นจะมาร่วมรับประทานอาหารด้วยเป็นการอำลาและมอบของที่ระลึกกันเป็นครั้งสุดท้ายเท่านั้น

การศึกษาและการดูงาน ตามโครงการสี่ทันสมัย

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน นับแต่สมัยปฏิวัติซึ่งเราเรียกว่าสมัยปฏิวัติปลดปล่อยนายทุนศักดินาและจักรวรรดินิยม โดยมีกรรมกรและชาวนาเป็นใหญ่ เริ่มแต่ประธานเหมาเซตุง หรือเหมาเจ๋อตุงเป็นผู้นำมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ซึ่งมีประธานหลี่เซียนเนียนเป็นประมุขของรัฐ มีนายเจ้าโจ๋หยางเป็นนายกรัฐมนตรี แต่ตามพฤติการณ์ตามความเป็นจริงมีนายเติ้งเสี่ยวผิงอยู่หลังจากคุมอำนาจทางการเมืองและการเมือง เศรษฐกิจ สังคมนั้นได้ยึดนโยบายหรือโครงการสี่ทันสมัยในการบริหารประเทศตลอดมา คือโครงการในการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ทหารหรือที่เรียกว่าความมั่นคงของประเทศ และโครงการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ซึ่งเป็นโครงการที่ทุกมณฑลทุกจังหวัดทุกหนทุกแห่งจะต้องร่วมกันปฏิบัติอย่างจริงจังทั่วประเทศ

เท่าที่สังเกตดู ได้เห็นว่าในระยะสิบกว่าปีที่ผ่านมาประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้เจริญก้าวหน้า

มากทั้งในด้านเกษตร ชลประทาน และการอุตสาหกรรมหนักและเบา รวมทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งกำลังเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว สามารถผลิตวัตถุดิบเป็นวัตถุดิบสำเร็จรูปเลี้ยงตนเองและส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศอย่างมากมายมหาศาล มีรายได้มาพัฒนาประเทศทั้งในด้านวัตถุและจิตใจได้อย่างเต็มที่ ประชาชนพ้นจากสภาพความอดอยากยากแค้น และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามอัตภาพ คือพอมีพอกิน แต่ประชาชนจะต้องทำงานให้ได้วันละ 8 ชั่วโมง ที่เหลือราษฎรสามารถทำงานล่วงเวลาเป็นประโยชน์ในการสร้างฐานะความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้นได้ โดยเสียภาษีให้รัฐซึ่งก็เป็นวิธีการผ่อนคลายจากลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งถือว่าทุกสิ่งทุกอย่างเป็นของรัฐ เอกชนไม่สามารถมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ เว้นแต่รัฐจะพิจารณาผ่อนผันให้ ซึ่งเป็นวิธีการในประเทศเสรีประชาธิปไตย อันทำให้ประชาชนชาวจีนซึ่งมีความขยันขันแข็งอยู่ในสายเลือดอยู่แล้ว ได้มีความวิริยะอุตสาหะในการทำมาหากินยิ่งขึ้น อันก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถนำรายได้นี้ไปพัฒนาตนเองและครอบครัวให้เจริญและมีฐานะดีขึ้น

โปรดเข้าใจด้วยว่า โดยที่ประชากรจีนมีอยู่เกินหนึ่งพันล้านคน จีนจึงต้องมีนโยบายควบคุมกำเนิดให้สามภริยาแต่ละครอบครัว มีบุตรได้ไม่เกิน 1 คน ถ้ามีเกินรัฐบาลจะไม่ช่วยเหลือในการดำรงชีพ บิดามารดาของบุตรที่มีบุตรเกินกำหนดจะต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรของตนเอง โดยเอาบางส่วนของตนเองมากระหน่ำดัดกระแหม่เลี้ยงดูบุตรที่เกินจำนวนของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ขัดคัดขาดแคลนยิ่ง และยังเป็นทั้งภัยของคนที่ทั่วไป เว้นแต่ครอบครัวเกษตรกรที่รัฐยอมอนุญาตให้มีบุตรเกิน 1 คน ได้แก่ 1. คนได้แต่ก็ไม่ได้ให้เกิน 2 คน เพื่อช่วยเป็นแรงงานด้านการผลิต และผู้ที่มีบุตรเกิน 1 คน ซึ่งมีสภาพก่อนสมัยปลดปล่อยก็คงให้เป็นไปตามสภาพสังคมเดิม

ความซื่อสัตย์สุจริตและความผิดฐาน ประทุษร้ายต่อทรัพย์

คุณธรรมประการหนึ่ง ที่ประชาชนชาวจีนปัจจุบัน ได้รับการอบรมบ่มนิสัยมาแต่กำเนิด คือความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในหมู่ชาวต่างประเทศที่ไปเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมาแล้ว เช่นเราวางของลิ้มไว้ในห้องพักของจะไม่หายทั้ง ๆ ที่ประตูห้องที่พักในบ้านรับรองหรือในโรงแรม เขาเกือบจะไม่ลั่นกุญแจกัน เราไปไหนก็ปิดประตูไว้เฉย ๆ รับรองว่าเมื่อกลับมาของจะอยู่ตามปกติไม่มีใครมาถือวิสาสะหยิบเอาไปเป็นอันขาด แม้จะเป็นของมีค่าอย่างใดก็ตาม เจ้าหน้าที่ของเขาก่อนที่เข้าไปทำความสะอาดหรือบ๋อยในโรงแรมเป็นที่ไว้ใจได้ทุกคน พวกเราบางคนลิ้มเข้าของมีค่าหรือของใช้ทั้งไว้ในห้อง เวลาเดินทางจากมา เจ้าหน้าที่บ้านรับรองหรือโรงแรมเคยนำมาคืนให้ถึงสถานีรถไฟหรือสนามบินก็เคยมี โดยเขาไม่คิดค่าบริการตอบแทนอย่างใดทั้งสิ้น

มีการกล่าวขวัญอยู่เสมอว่า ความผิดฐานประทุษร้ายต่อทรัพย์ในประเทศจีนแดง เช่น ลักทรัพย์ ขิงทรัพย์ วิ่งราว ปล้นทรัพย์ ยักยอกหรือฉ้อโกง มีน้อยหรือเกือบจะไม่มีเลยก็ว่าได้ ซึ่งข้าพเจ้าก็เชื่อว่าเป็นเช่นนั้น โดยข้าพเจ้ามีเหตุผลของตนเองว่า นอกจากคนจีนในสมัยปัจจุบัน หลังปลดปล่อย จะได้รับการอบรมสั่งสอนมาเป็นอย่างดีดังกล่าวแล้ว ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเป็นของรัฐ ฉะนั้นจะไปเบียดเบียนเอาทรัพย์สินของคนอื่นไปทำไม ในเมื่อทุกอย่างไม่มีอะไรจะให้ขโมยกัน หรือถึงแม้จะบังอาจทุจริตเอาทรัพย์สินของคนอื่นไป ก็เอาไปใช้ให้ผิดแผกแตกต่างกับคนจีนคนอื่นไม่ได้ เพราะจะต้องถูกกล่าวหาและถ้าพิสูจน์ได้จะต้องได้รับโทษจากทางราชการอย่างหนักได้ง่าย ๆ ติไม่ได้ถูกเอาตัว

ไปสั่งมามาแล้วไม่ได้กลับมา ยังเป็นสิ่งที่หาญอย่างที่สุด จึงไม่ค่อยมีใครกล้าประพฤติผิดศีลในข้อนี้

ปัญหาคนว่างงาน

ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ทุกคนมีหน้าที่ต้องทำงานในท้องไร่ท้องนา หรือในโรงงานอุตสาหกรรม หรือเป็นเจ้าของที่รัฐการตามสถานที่ราชการทั่วไป หรือทำงานตามร้านค้าหรือตามโรงแรม ภัตตาคารต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากคนที่ว่างงานหรือไม่มีงานทำได้ไม่มาก โดยเขาถือหลักว่า ทุกคนต้องทำงาน พวกที่ไม่ทำงานก็ไม่ต้องอยู่ต้องกิน มีแต่อดลูกเดียว ถ้ามีคนเกียจคร้านไม่เอาใจใส่ต่อการทำงานก็ไม่มีใครจะเลี้ยงดูอุปการะได้ เพราะทุกคนต้องอยู่อย่างประหยัด และถูกบังคับให้ทำงานอยู่แล้ว จะมีชีวิตอยู่อย่างสบาย ๆ ดังในประเทศเสรีประชาธิปไตยไม่ได้ ฉะนั้นทุกคนจึงต้องทำงานกันจนแก่จนเฒ่า เมื่อแก่เฒ่าทำงานไม่ไหวแล้ว รัฐจึงจะเข้ามาเลี้ยงดู และหาที่อยู่อาศัยให้โดยไม่ต้องทำงาน โดยปกติจะครบเกษียณอายุการทำงานชายต้องมีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ หญิงอายุ 55 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ฉะนั้นปัญหาว่างงานและการเป็นโสเภณีจึงเกือบไม่มีหรือถ้าจะมีก็มีแต่น้อย

ปัญหาอันธพาลและวัยรุ่น

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ปัจจุบันเราจะเห็นว่าประชาชนพลเมืองหน้าใส ได้มีการออกกำลังกายกันทุกเช้า กลางวันต้องทำงานกันทั้งวัน เวลาพักผ่อนได้พักผ่อนเต็มที่ ไม่มีสถานรื่นรมย์ที่เป็นแหล่งอบายมุข ประชาชนถูกอบรมให้อยู่ในศีลในธรรม และเคารพตัวกฎหมายของบ้านเมืองอย่างเคร่งครัด ทุกคนจะมีงานทำ และมีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง จะออกไปนอกเขตที่อยู่อาศัยไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากทางการ ฉะนั้นปัญหา

อันธพาลและวัยรุ่นจึงมีน้อย และถ้ามีก็กลัวจะได้รับโทษอย่างรุนแรงจากการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเขาพูดอย่างสุภาพว่า ถ้ามีอันธพาลหรือวัยรุ่นก่อเรื่องวุ่นวายขึ้นในบ้านเมืองก็ต้องเอาตัวไปรับการอบรมบ่มนิสัยเสียใหม่ แต่เท่าที่ได้สนิทกันเจ้าหน้าที่ผู้นั้นบอกพวกเราอย่างเปิดเผยกว่า ถ้าเก็บคนอันธพาลหรือวัยรุ่นคนใดที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนไปอบรมสั่งมาแล้ว บางทีไม่ได้กลับมาบ้านเดิมอีก เพราะดีไม่ดี ทางการเขาเอาไปทำบุญเสียตื้อ ๆ ใครเล่าจะไม่กลัวกัน แล้วเป็นเรื่องที่เขาพูดจริงทำจริงเสียด้วย เลยทำให้ไม่ค่อยมีใครทำตนเป็นอันธพาล วัยรุ่นก็อยู่กันอย่างสงบ จะหาตัวอย่างเรดการ์ดที่เคยมีมาแล้ว ในปัจจุบันไม่มีแล้ว

ปัญหาโสเภณีและขอทาน

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในปัจจุบัน หาโสเภณีและขอทานทำยากได้ยากไม่ว่าจะเป็นท้องถิ่นใดก็ตาม เพราะแทบทุกคนมีงานทำ มีที่อยู่อาศัย มีรายได้ กล่าวคือเรียกว่ามีจุดปัจจัยสี่พออยู่กันได้ตามอัตภาพ ฉะนั้นจึงไม่มีปัญหาขอทานและโสเภณี และทุกคนต่างได้รับการอบรมให้รังเกียจอาชีพโสเภณีและขอทานถ้าใครขึ้นฝ่าฝืนทำไป ก็อาจจะถูกลงโทษเอาตัวไปอบรมสั่งมาดิดีไม่ดี ไม่ได้กลับบ้านที่อยู่อาศัยก็ได้

มีผู้เล่าให้ฟังว่า มีพี่ไทยซึ่งได้รับเชิญไปศึกษาและดูงานในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และมีได้นำกริยาไปด้วย ไปพักอยู่หลายวัน อยากจะหาความสำราญจากหญิงโสเภณีจีนดูบ้าง จึงไปกระซิบบอกล่ามให้ช่วยหาหญิงมาบำเรอ ล่ามรายงานผู้บังคับบัญชาทันที ทำให้เป็นที่เย้ยหยันดูหมิ่นดูแคลนมาก แต่คนจีนเขาฉลาดไม่แสดงความไม่พอใจออกนอกหน้า และดีว่าเป็นคนไทย ถ้าเป็นคนจีนด้วยกันบ้านนี้เขาอาจจะเอาไปสั่งมาอบรมความประพฤติเสียแล้วก็ได้

ปัญหาเรื่องความเชื่อถือในศาสนา

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ในปัจจุบัน เป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์ แต่ก็มีได้กีดกันในเรื่องที่ประชาชนจะนับถือศาสนา อย่างออกนอกหน้า เพราะคนจีนก็เหมือนกับคนไทย ที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมาแต่โบราณกาล มีวัดวาอารามมากมายอยู่ทุกหนทุกแห่ง และมีการเซ่นไหว้บรรพบุรุษตลอดมา แม้จะมีการยกเลิกพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษในวันตรุษจีนไปแล้วก็ตาม ทางรัฐบาลก็ได้พยายามทำนุบำรุงซ่อมแซมปฏิสังขรณ์วัดวาอารามอยู่เป็นนิจ และไม่กีดกันประชาชนที่จะไปนมัสการพระพุทธรูปหรือเซ่นไหว้บรรพบุรุษก็ตาม ไม่เหมือนสมัยแก๊งค์สี่คนซึ่งมีนางเจียงชิง นายจาง ชุ่นเจียว นายเหยา หวนหยวน และนายหวาง หงหวาน เป็นหัวหน้า ซึ่งตอนนั้นมีอำนาจโดยอาศัยประธานเหมา เซตุง เป็นหุ่นเชิดได้ ยุ้งให้พวกวัยรุ่นซึ่งเรียกว่าพวกเรดการ์ดคอยข่มเหงรังแกเผาทำลายสถานที่ปูชนียสถานและวัดวาอารามหลายแห่ง โดยถือหลักว่าตายไปแล้วเป็นวีระชน ไม่ต้องไปเซ่นไหว้บรรพบุรุษให้เสียเวลา ทำความทุกข์ยากเดือดร้อนให้ประชาชนจีนหัวเก่าเป็นอย่างมาก

เมื่อ พ.ศ. 2526 ข้าพเจ้าและคณะเคยได้รับเชิญจากสมาคมวิเทศสัมพันธ์จีน ให้ไปเยือนเมืองคุนหมิง เมืองหลวงของมณฑลยูนนาน ซึ่งมีคนเผ่าไทยเป็นชนส่วนน้อยอยู่หลายล้าน และได้ลุยไปถึงเมืองเชียงทอง หรือที่เราเข้าใจว่าเป็นเมืองเชียงรุ่ง และเมืองสิบสองปันนาด้วย ซึ่งมีพี่น้องไทยใหญ่น้อยมากมาย ยังคงรักษาวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีไทยเดิมอยู่อย่างเคร่งครัด เช่นหญิงสวมเสื้อทรงกระบอกมีสายรัดคือเข็มขัดเงินและนุ่งผ้าชิ้นแบบชาวเหนือ ผู้ชายส่วนใหญ่สวมเสื้อม่อฮ่อม ซึ่งแตกต่างกับการแต่งกายแบบจีนหรือที่เรียกว่าชาวฮั่น ชนส่วนน้อยของจีนนี้

ยังพูดภาษาไทย อย่างขัดถ้อยขัดคำควบคู่ไปกับการพูดภาษาจีนกลาง ขนาดพวกเรابعคนพูดภาษาไทยภาคกลางเขาก็ฟังออก และพูดภาษาไทยภาคกลางกับเรารู้เรื่องกันเป็นอย่างดี แต่สำเนียงที่เขาพูดคล้ายสำเนียงคนไทยภาคเหนือ

คณะเราได้ไปเยี่ยมประชาชนตามหมู่บ้าน ซึ่งปลูกบ้านแบบไทยเดิม คือเรือนไม้ ฝากระดาน 2 ชั้น ใต้ถุนสูง ซึ่งผิดแผกแตกต่างกับบ้านคนจีน ซึ่งปลูกเป็นตึกอยู่ติดดินแบบศาลเจ้าทั่วไป อาหารการรับประทานก็เป็นแบบชาวไทยภาคเหนือหรือภาคอีสาน คือมีแกงเผ็ด ลาบเนื้อลาบไก่ ผักน้ำพริกกะปิ และรับประทานด้วยมือ ไม่ใช่ตะเกียบ ซึ่งแตกต่างกับคนจีน ที่ไม่รับประทานแกงเผ็ด ลาบ และผักน้ำพริก และประเพณีสมรส ซึ่งให้ลูกเขยไปอยู่กับพ่อแม่ฝ่ายหญิงแบบไทย ซึ่งผิดกับธรรมเนียมประเพณีจีนที่ให้หญิงไปอยู่กับครอบครัวฝ่ายชาย เรียกว่าไปรับใช้แม่ผัวจนกว่าแม่ผัวจะตายไป

คณะเราได้ไปนมัสการพระสงฆ์ไทยในเมืองสิบสองปันนา ซึ่งเป็นแบบหินยาน นุ่งสบงห่มจีวรแบบพระมหานิกายของไทย สวดมนต์ให้ศีลให้พรแบบไทยๆ เป็นภาษาบาลี ตอนที่คณะเราไปเยี่ยมมนัสการนั้นพระที่วัดนี้มี 3 องค์ ไม่อยู่เสีย 2 องค์เหลืออยู่องค์เดียว ล่ามอาวโสจีนประจำท้องถิ่นซึ่งเคยอยู่ประเทศลาว และยังไม่เข้าใจภาษาไทยอย่างลึกซึ้ง แปลให้เราฟังว่า “พระวัดนี้มี 3 ตัว ไม่อยู่ 2 ตัว เหลืออยู่ 1 ตัว” ทำให้พวกเราตกใจและช่วยกันชี้แจงว่า พระภิกษุสงฆ์เราเรียกเป็นองค์หรือรูปไม่เรียกเป็นตัวๆ อย่างที่เขากล่าวให้เราฟัง เมื่ออยู่กับพระองค์นั้นโดยลำพัง ข้าพเจ้านมัสการถามท่านว่า ล่ามจีนเขามหาพูดเช่นนั้น ทำไมท่านไม่ได้ตอบบ้าง ท่านบอกว่าพวกนี้เขาเป็นชนชั้นปกครอง ท่านเคยต่อสู้กับ

สิ่งที่ไม่ถูกต้องมาแต่แรก และเคยถูกบังคับในสมัยแก๊งค์สี่คน ให้ไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมาแล้ว ได้รับความยุ่งยากลำบากมากจึงไม่กล้าจะไปต่อลี้ภัยถึงกับเขาได้ หลังจากพวกแก๊งค์สี่คนสิ้นอำนาจแล้ว จึงได้ถูกส่งตัวกลับมาจำพรรษาที่วัดเดิมต่อไป

การเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท

ในปีพุทธศักราช 2530 นี้ จัดว่าเป็นมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระประมุขที่ทรงคุณธรรมอันประเสริฐ เป็นที่เคารพสักการะของพวกเราชาวไทยทั้งชาติ ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ คือ 60 พรรษา พระองค์ท่านได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง การพระศาสนา การศึกษา การสาธารณสุข การสังคม สงเคราะห์ ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนชาวไทยทั้งมวล ทรงปลูกฝังคุณธรรมให้ปวงชนชาวไทยซึ่งเป็นพสกนิกรมีความรักชาติ มีความสามัคคีในชาติ ซื่อสัตย์สุจริตขยันขันแข็งและเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยเพื่อประโยชน์ส่วนรวม คอยช่วยเหลือซึ่งกันทั้งในยามสุขและยามทุกข์ ข้าพเจ้าจึงหวังว่าปีพุทธศักราช 2530 เป็นต้นไปนี้จะเป็นนิมิตหมายที่ดี ที่พวกเราชาวไทยจะได้ร่วมกันเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท กระทำแต่ความดี ละเว้นความชั่ว และทำจิตใจให้บริสุทธิ์ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและถวายความจงรักภักดีความกตัญญูทดแทน ความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างพร้อมเพรียงกัน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ และความร่มเย็นเป็นสุขของพวกเราชาวไทยตลอดไปชั่วกาลนาน